український католицький часопис

МІСІОНАР

рік заснування 1897 № 2(64) лютий 1998

В цьому передювілейному році, присвяченому третій Божій особі - Духові Святому, заохочуємо наших читачів щодня молитися до Духа Святого словами Святішого Отця Івана Павла II:

Царю небесний, Утішителю,
дай нам пізнати глибоке значення
Великого Ювілею
і приготуй наші серця,
щоб ми могли відсвяткувати його з вірою,
в надії, яка не розчаровує,
і в любові, яка взамін нічого не очікує.

Душе істини,
що досліджуєш Божі глибини!
Ти - жива пам'ять і пророцтво Церкви,
тож приведи людство до того,
щоб воно пізнало Ісуса з Назарета,
Господа слави, Спасителя світу,
остаточне сповнення історії.
Прийди. Душе любові й миру

Душе Сотворителю,
що таємно утворюєш Боже Царство!
Силою Твоїх святих дарів провадь Церкву,
щоб вона відважно переступила поріг
нового тисячоліття,
і несла майбутнім поколінням
спасенне світло Божого Слова.

Душе святості,
що божественним подихом оживляєш всесвіт,
прийди й віднови обличчя землі.
Розбуди між християнами
бажання повної єдності,
щоб вони були для світу успішним знаком
і засобом внутрішньої злуки з Богом,
і єдності з усім людським родом.

СЛОВО РЕДАКТОРА

Благодаттю Божою увійшли ми в новий 1998 рік, підготувавшись належно різдвяним постом і молитвою до трьох празників, які в січні місяці завитали до нас в гості.

На той перший празник - Рождество Христове, радістю яка до нас з Вифлеєму дійшла, змогли ми поділитись на Львівщині з численними дітьми та молоддю, які прибули до нас в гості з Кривого Рогу, Харкова та інших місцевостей Східної України. Про це читайте на сторінках нашого журналу.

З приводу того другого празника - святого Василія, маєте нагоду прочитати на сторінках "Місіонаря" про урочистості в різних монаших Чинах та Згромадженнях. Зокрема, варто прочитати доповідь Впр. отця Протоігумена Теодозія Янківа, ЧСВВ про Василіянський Чин вчора і сьогодні.

Отой третій празник - святе Водохрища, приніс чимало радості всім християнам, які його відзначили. Добрий приклад екуменічного напрямку проведення свят показано в Золочеві та Львові.

На сторінках часопису друкуємо також статтю о. Тараса Олійника, ЧСВВ про екзорцизм - відречення диявола. До навернення християн спонукують і роздуми над Євангелією. Також читайте матеріал про нагородження Святішим Отцем греко-католицьких священиків, які більше, ніж 50 літ вірно служили Церкві і Апостольському престолу. Нагороди вручив Преосвященний Кир Любомир Гузар.

На обкладинці журналу друкуємо такі молитви: "Отче наш" і "Богородице Діво", які є єдиними та обов'язковими в усій нашій Церкві. Тому просимо вивчити їх напам'ять.

В часі різдвяних свят покликав Господь по вічну нагороду заслужених отців - о. Маркіяна Когута, ЧСВВ та о. Василя Коника. Читайте матеріали, присвячені їх блаженній пам'яті.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

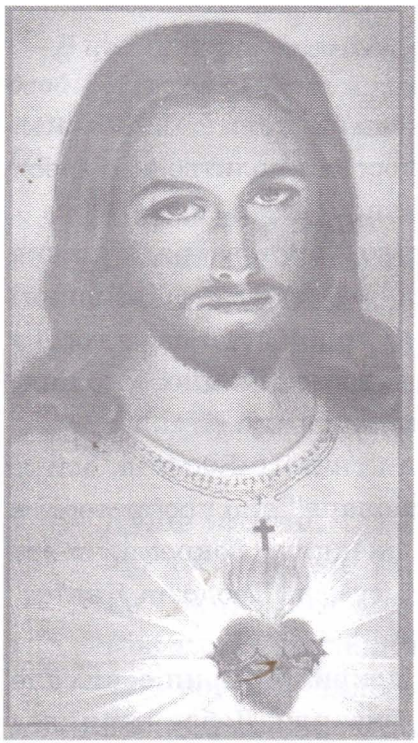

Ось Серце, що так дуже полюбило людей...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ:

(Поблагословене Святішим Отцем)

Загальний: ЩОБ ВЕЛИКА УВАГА БУЛА ПРИДІЛЕНА СВЯТІЙ ТАЙНІ МИРОПОМАЗАННЯ В КАТЕХИЗІ ТА ЖИТТІ ЦЕРКВИ.

Згідно з нашим східним обрядом св. Тайну Миропомазання уділяє священик одразу після св. Тайни Хрищення.

Потрібно однак розрізняти, що це є дві, а не одна й та сама тайна. В римо-католицькому обряді св. Тайну Миропомазання уділяє єпископ хрищеним, не молодшим 12-ти років. І до цієї Тайни окремо підготовляються. Молімося, щоби катехити належно підготовляли тих, які хрестяться і миропомазуються в дорослому віці. Молімся

також за те, щоб добре підготовлялися батьки і куми немовлят, які хрестяться і миропомазуються. Також молімося, щоб усі християни, які отримали цю святу Тайну, відважно визнавали перед всіма Христа Бога нашого, за Нього страждали, а в разі потреби і вмирали.

Місійний: ЩОБ МОЛОДІ ХРИСТИЯНСЬКІ ГРОМАДИ ЗНАЙШЛИ ВІДПОВІДНИХ ВИХОВАТЕЛІВ СЕМІНАРІЙ ТА ВИЩИХ ВИХОВНИХ ЗАКЛАДІВ.

Брак добрих, тобто побожних, освічених кадрів у Церкві зараз дуже відчутний. В кожній єпархії виникла потреба відкриття семінарій, духовних інститутів тощо. Молімося, щоби Дух Святий надихнув і скріпив у силі тих, які сьогодні виховують і підготовляють майбутніх священиків, катехитів, професорів богослов'я - духовних лідерів Церкви і кожного народу в світі.

Місцевий: ЩОБ ПОХИЛІ ВІКОМ ОСОБИ ЗУМІЛИ ГІДНО І БОГОБОЯЗНО ЗАВЕРШИТИ СВОЄ ТУЗЕМНЕ ЖИТТЯ.

Похилі віком особи дуже часто почувають себе покинутими, одинокими, не потрібними нікому. Хай за нашими молитвами Дух Святий підбадьорить їх, додасть сили, щоб свою старість, неміч, а нерідко і убогість сприймали в дусі віри як допуск Божий і власний хрест, якого не слід кидати чи нарікати, а охоче і тихенько нести до кінця.

Покровителі на лютий: ТРИ СВЯТИТЕЛІ

У цьому місяці нашими покровителями є три святителі з 4 століття, які зуміли поєднати свою освіченість, чудовий талант з вірним та безнастанним служінням Богові і його народові.

СВ. ВАСИЛІЙ ВЕЛИКИЙ (329-379), архиєпископ Кесарії Кападокійської. Прожив неповних 50 років, а вчинив так багато добра для Бога і Церкви, що недаремно назвали його великим. Він став впродовж століть для Церкви Христової світильником, який не згасне ніколи.

СВ. ГРИГОРІЙ БОГОСЛОВ (326-390), архиєпископ Царгородський. Він був вірним товаришем св. Василія Великого не лише під час студій в Афінах, але й згодом, як душпастир і єпископ, який вміло висвітлював таїнства правдивої віри. За це й назвали його Богословом.

СВ. ІВАН ЗОЛОТОУСТИЙ (347-407), архиєпископ Царгородський. Мабуть, він є найкращим проповідником християнства усіх віків. Тому і назвали Золотоустим, однак не лише за слова, але й великі діла та праведне життя, що відповідало його високій посаді.

Цей Божий угодник уклав св. Літургію, яку донині відправляємо та написав багато церковних пісень. Про його відвагу та мужній характер свідчать численні переслідування, яких зазнав від імператорів римської імперії. Вони не змогли його збити з дороги вірного наслідування Ісуса Христа - Доброго Пастиря.

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ:

Загальний: ЩОБ ОСНОВНІ ПРАВА ЛЮДИНИ БУЛИ ВИЗНАНІ Й ШАНУВАЛИСЯ СЕРЕД УСІХ НАРОДІВ СВІТУ.

Місійний: ЩОБ СВІДЧЕННЯ МУЧЕНИКІВ 20 СТОЛІТТЯ ДАЛО МУЖНІСТЬ СУЧАСНІЙ МОЛОДІ, АБИ ВОНА РАДІСНО ЗВІЩАЛА ВСЬОМУ СВІТОВІ СВЯТУ ВІРУ.

Місцевий: ЩОБ МОЛОДЬ УКРАЇНИ ЗАСВОЇЛА ЗАСАДИ ХРИСТ. МОРАЛІ.

Покровитель на березень - св. Венедикт, 27(14) березня

СВЯТ У НАШІЙ ЦЕРКВІ НЕ ПОМЕНШАЄ

До нас надійшли численні питання щодо свят. Відповідаємо на деякі з них.

1. Чи правда, що наші владики скасували деякі свята?

- *Це не відповідає дійсності.* Синод єпископів, йдучи назустріч своїм вірним, вирішив: вірні Української Греко-Католицької Церкви зобов'язані святкувати, окрім неділі, нижчезазначені церковні празники і виконувати у ці дні такі обрядові обов'язки: брати участь у Святій Літургії, вислухати проповідь, не виконувати важку працю. Обов'язкові, окрім неділі, церковні свята:

1. **Різдво Христове (перший день)**
2. **Богоявлення Господнє**
3. **Вознесіння Господнє**
4. **Благовіщення Пресвятої Богородиці**
5. **Успення Пресвятої Діви Марії**
6. **Свято Верховних Апостолів Петра і Павла**

Синод єпископів заохочує всіх вірних до участі в Богослужіннях під час усіх інших традиційних свят нашого церковного календаря.

2. Коли є обов'язком під гріхом бути на Богослуженнях і утриматись від тяжкої праці?

- Таким обов'язком для кожного християнина крім згаданих 6 святкових днів є ще 52 неділі в році, в тому числі і Великдень, який завжди випадає у неділю. А кожна неділя по-суті є малий Великдень.

3. Чи всі інші свята скасовано?

- Зовсім ні. На подібне до цього запитання відповів Преосвященний владика Кир Юліан Ґбур кореспондентові газети "Поступ", № 2 за 9 січня 1998 р.:

"Церква не ліквідує свят. Тут нічого не змінилось. Богослуження, як дотепер будуть в усі свята. Але хто з будь-якої причини не зміг відсвяткувати як належиться будь-яке інше свято, крім неділі і шести наведених празників - не матиме гріха. Отож, не потрібно з цього сповідатися".

4. Чи не принесе це шкоду для вірних нашої Церкви?

- Навпаки, принесе більше заслуги тим, які ці так би мовити необов'язкові свята святкуватимуть не з примусу чи страху перед гріхом, а заради більшого духовного збагачення себе самих.

ВАСИЛІЯНСЬКИЙ ЧИН ВЧОРА І СЬОГОДНІ

(З ДОПОВІДІ ВСЕЧ. О. ПРОТОІГУМЕНА ТЕОДОЗІЯ ЯНКІВА, ЧСВВ, ВИГОЛОШЕНОЇ ПІД ЧАС УРОЧИСТОГО МОЛЕБНЯ НА ПРАЗНИК СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО)

Слова св. Григорія, коли йому явився св. Василій Великий у вогняному стовпі: "Тайос ту естін хо мегас Васілейос" (такий то ти є великий Василіє) - завжди достовірні і актуальні, щоб збагнути і належно вшанувати велику постать християнського світу, першого законодавця монашого подвижництва - св. Василія Великого. Він народився у 4-му столітті і діяв, організовуючи монаші спільноти, складаючи для них коротші і довші правила. Він проклав шлях монашого життя. Численні монастирі, наповнені великою кількістю членів, які поставали в Малій Азії (ціле місто під назвою "Василіяда"), з різними найкращими соціальними закладами стали прикладом і взірцем для монашества як на Сході, так і у західному світі.

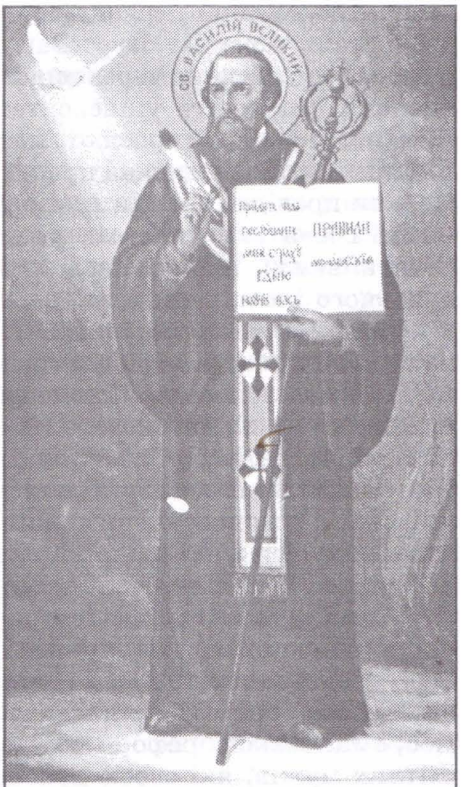

св. Василій Великий

Св. Василій став великим на наших землях **вже з самих початків християнства.** Києво-Печерська Лавра, численні монастирі Київської Русі, де виконувались його правила, - стали осередками не лише духовності тодішньої княжої держави, але і великими центрами християнської культури. Завдяки їхньому глибокому духовному життю і апостолуванню, відомою є оборона єдності Церкви, коли з Візантії поширювався церковний розкол, довершений 1054 року. Вже у 12-му столітті настала "золота доба" писемності (тут писались перші книги, наприклад "Літопис Київської Русі"). Відомими є також численні школи з християнським

навчанням та багато інших закладів, які ставали основою будови нового ладу і християнського життя.

Правила св. Василія Великого і його дух особливо виявлялися в **16-му столітті, коли проголошено Берестейське з'єднання, і наступних віках.** Послідовники василієвого монашого подвижництва, митрополит Йосиф Вельямин Рутський і св. священномученик Йосафат Кунцевич, надали тодішньому чернечому станові новий вимір життя і діяльності - об'єднувальний і спільнотний. Василіянські провінції під проводом єдиного настоятеля взяли на себе велике завдання захисту Унії і її поширення серед народу. 17-те і 18-те ст. називають в історії українського чернецтва "золотою добою". Більше двох тисяч монахів, згуртованих в 137 монастирях, поширювали ідею єдності Церков через виховну і видавничу працю. Відомими є численні школи та університети, бібліотеки, друкарські центри (Вільно, Почаїв, Супрасль і Львів). Дуже широко розвинулась тоді місійна і проповідницька праця. Василіянський Чин виховував для Церкви провідників. Ними ставали найкращі його члени. В історії відомі імена митрополитів та єпископів (прикладом є великий рід Шептицьких), які принесли чимало добра для життя Церкви, її духовного і матеріального розвитку.

Чим був Василіянський Чин для духовного життя народу, найкраще показує період нищення і переслідування Церкви в 19-му і 20-му століттях. Кожне переслідування розпочиналось саме нищенням василіянського життя, закриттям його духовних центрів, переслідуванням і ув'язненням його членів. Слідкуючи за історією Чину, знайдемо велику кількість мучеників та ісповідників віри, які своїм богопосвяченим життям засвідчили не лише вірність навчанню Церкви, її єдності, але і своїм терпінням проклали шлях наступним поколінням.

Коли йде мова про цей історичний шлях Василієвого монашества на наших землях, слід підкреслити його велику роль у всебічному житті Галичини **кінця 19-го і першої половини 20-го століть.** Духовне відродження Василіянського Чину, започатковане 1882 року Добромильською реформою, дало українському народові багато світлих мужів, які своєю духовністю і апостолятом спричинилися до релігійного і національного усвідомлення народу. Проповідницька і місійна діяльність, школи і виховна, а, особливо, велика видавнича праця, мають ще до сьогодні свій відгомін в житті нашого народу. Ще є живі свідки цього василіянського жертвенного місіонерства і не лише тут, на рідній землі, але і в далекій діаспорі. Живим прикладом цієї діяльності є діючий журнал "Місіонар".

Сьогодні Василіянський Чин проходить наступний період свого розвитку і віднови. Він згуртований в семи Провінціях (Україна, Бразилія, Канада, Америка, Румунія, Угорщина, Словаччина) і двох Віце-провінціях - Польща та Аргентина. Головний його дім з

Генеральною Управою знаходиться у Римі (Італія). Чин нараховує біля 700 членів. Майже половина з них живе і діє в Україні. Чин далі продовжує свою виховну діяльність (в Україні діють три школи-ліцеї з 150-ма учнями. У Бразилії мала семінарія - біля 100 учнів). Чин продовжує апостолят друкованого слова у видавництвах Риму, Канади та України). В Україні діє видавництво "Місіонер" з друкарнею у Жовкві. Великим завданням Чину є підготовляти відповідні кадри для всебічного апостоляту. Василіянська Провінція в Україні на даний час веде підготовку до монашого життя в двох новіціятах: Крехові та Малому Березному на Закарпатті. Підготовлює до священичого служіння 102 студенти, більшість з них навчається в університетах за кордоном. Невід'ємною діяльністю нашого Чину є також душпастирське служіння в численних парафіях та місійних станицях.

Василіянський Чин чимало спричинився до кращого соціального стану української держави. Після виходу Церкви з підпілля Господь обдарував нас численними покликаннями. Ми дивимось у майбутнє з великою надією на швидкий розвиток Василіянського Чину. Щороку все більше і більше нових членів Чину заповнює наші відновлені монастирі, розростається молода василіянська родина.

При цій нагоді варто схилити голову перед всіма тими членами Чину, які перенесли впродовж багатьох років переслідування, горіюче полум'я справжньої василіянськості - велику любов до Бога, Церкви і подякувати їм за свідоцтво вірності і терпіння. Вони вже відходять, але приклад їхнього служіння та жертовності залишається і довго буде поштовхом для послідовників, вірності та відданості богопосвяченого життя.

Хочемо скласти щиру подяку усій нашій церковній владі, Блаженнішому Верховному Архиєпископу і Митрополиту Кир Мирославу Івану Любачівському, усім владикам-ординаріям і їхнім помічникам за цю дуже близьку і братню співпрацю на ниві церковного служіння. Наш Чин, маючи свою притаманну харизму і чітку та стійку лінію діяння, завжди готовий давати якнайбільший вклад своєю апостольською працею у релігійний розвиток нашого народу.

Складаємо щиру подяку усім нашим добродіям з суспільної, державної, наукової та мистецької сфери життя. Завдяки їхній допомозі та сприянню піднімаємо наші монастирі з матеріальної руїни. З приводу нашого василіянського свята складаємо щиру подяку всьому духовенству, усім нашим вірним, усім братствам та всім членам третього Чину СВВ за їхні молитви та жертвенність.

Нехай усіх нас об'єднує один дух св. Василія Великого, його любов і бажання співпрацювати на спільне добро, і таким чином бути досконалими християнами.Про це молім Всемогутнього Бога, у Святій Тройці єдиного, якому слава на віки. Амінь.

ЖИВИЙ ЗВ'ЯЗОК ПОКОЛІНЬ

11 січня в каплиці митрополичих палат собору св. Юра у Львові греко-католицькі священики, висвячені більш як 50 літ тому, отримали медалі та грамоти за вірність Церкві христовій та апостольському престолові. Серед удостоєних нагород - отці Василіяни: о. Мар'ян (Михайло) Чернега, о. Дам'ян (Григорій) Богун, о. Макарій (Михайло) Грень, о. Іван (Йосиф) Новак та о. Маркіян (Матей) Когут (вже покійний). Серед нагороджених були також отці Редемптористи, отці Студити і єпархіальні священики. Це: Павло Брицький, Степан Захарків, Василь Коник, Іван Федишин та інші. Всього - 24 священики. З них п'ять відійшло у вічність.

- З ініціативи пасторального відділу Інституту Історії Церкви Львівської богословської академії УГКЦ, - говорить завідувачка відділом п. Ірина Коломиєць, - здійснюючи проект "Жива історія", ми зібрали багатий матеріал про життя і подвижництво священиків Львівської єпархії, висвячених до так званого Львівського собору 1946 року, активістів підпілля УГКЦ, безпідставно заарештованих та засуджених за віру і переконання в роки радянського тоталітарного режиму. З підтримкою владики Любомира Гузара ці матеріали було відіслано до Святішого Отця Івана Павла II у Рим, на що він відгукнувся, надіславши нагороди нашим невтомним душпастирям.

Вручив високі відзнаки та відправив молебень до Пресвятої Богородиці владика Любомир Гузар. Одночасно було зачитано привітання Блаженнішого патріарха Мирослава Івана кардинала Любачівського, Глави УГКЦ.

- Нагородження найдостойніших отців розглядаємо як ще один Божий промисел стосовно нашої Церкви, рідного народу і Української держави, які завжди перебувають під святим омофором Пресвятої Богородиці, - підкреслив владика Любомир Гузар. - Заодно відзначу, що нинішній урочистий акт є переконливим свідченням постійної єдності поколінь греко-католицького священства, його жертовного служіння Богові, Церкві Христовій, своїм вірним. На їх взірцях маємо гідно виховувати сучасних священнослужителів, кожного греко-католика.

Незважаючи на досить поважний вік нагороджених, всі вони продовжують донині, щоправда, у домашніх капличках відправляти Службу Божу, сповідати і причащати, задовольняти інші духовні потреби вірних. Скажімо, о. Богдан Сенета донині допомагає відправляти Літургію, доїжджаючи до церкви села Добряни Городоцького району. Він відновив свою душпастирську працю після ув'язнення ще у 1985 році, перебуваючи у підпіллі. Отці Павло Брицький та Володимир Сеньківський активно співпрацюють із Інститутом Історії Церкви, о. Дам'ян Богун - член редколегії журналу "Місіонар", отці Василь Дида та Микола Царик - продовжують досліджувати сучасні мовні проблеми, отці Микола Пристай та Василь Михайлюк ведуть викладацьку роботу у Львівській духовній семінарії УГКЦ (смт. Рудно).

На урочистій імпрезі від імені нагороджених мав вдячне слово о. Володимир Сеньківський. Ювілярів тепло привітали квітами, церковними

піснями та різдвяними колядками вихованці духовних навчальних закладів УКГЦ, рідні та близькі отців. Того недільного дня у митрополичих палатах ще довго звучало традиційне "Многая літа", до якого щиро приєднуються всі працівники та читачі нашого часопису.

Степан БОРУЦЬКИЙ

ДУХОВНИЙ ВЕЧІР

Вже вдруге у львівському палаці культури ім. Г. Хоткевича відбувся духовний вечір, зорганізований отцями Василіянами. 25 січня цього року зал був вщент переповнений мирянами різного віку. Серед представників Церкви найбільше було монахинь різних Чинів і Згромаджень.

Вечір мав насичену програму. Спершу вступне слово та духовну науку виголосив о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ. Згодом брати з Крехівського монастиря св. Миколая поставили оригінальний вертеп, фабулою якого була боротьба злих сил із добрими. Майстерність виконавців глядачі оцінили бурхливими оплесками.

Та все ж аудиторія зосередила свою увагу на сьогоденних справах. Це виявилося у запитаннях, на які відповідав о. Йосафат, ЧСВВ. Іноді вони були досить критичними і стосувались різноманітних проблем сучасного релігійного життя в нашому краї, правд віри тощо.

Своєрідним "поверненням" до різдвяної атмосфери став виступ дітей з Марійської дружини церкви св. Онуфрія. Їхня сценка про народження Месії теж заслужила глядацькі оплески, а надзвичайно приємне враження справили шість братів з Крехова, які професійно виконали ряд колядок. Це і була вже кульмінація духовного вечора. Сподіваємося, що майбутні вечори будуть не менш чисельними, цікавими за змістом.

Ігор СКЛЕНАР

На світлині: крехівські брати виступають з вертепом.

НОРМИ, ЯКИХ НЕОБХІДНО ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИ ЕКЗОРЦИЗМІ

Подаємо деякі норми про екзорцизм Священної Конґреґації про Науку Віри від 29.09.1985 р.

1. Священик, який береться за екзорцизм особи, мученої демоном, повинен мати спеціальний виразний дозвіл єпископа-ординарія. Той священик має бути побожним, второпним і вести чеснотливе життя, довіряючи не своїй силі, а Божій; бути вільним від всякого грошолюбства, щоб могти виконати своє релігійне завдання тільки зі спонук любові і покори.

2. Щоб могти правильно виконати своє завдання, необхідно йому вивчити багато важливих вказівок щодо цього. Крім цього, слід зберегти певні норми, які є дуже необхідні.

3. Перш за все необхідно переконатись, чи дійсно та особа є навіжена, тобто потрібно добре пізнати ті симптоми, якими відрізняють таку особу від тієї, яка хворіє на якусь недугу, зокрема психічну. Знаки присутності демона можуть бути такі: коректно говорити незнаною мовою або розуміти того, хто говорить незрозумілою мовою; пізнавати віддалені або приховані факти, проявляти надмірну силу тощо.

4. Щоб більше пізнати стан особи, нехай після першого або другого екзорцизму запитує біснуватого про те, що він відчув в душі чи на тілі, щоб краще зрозуміти, які слова більше непокоять демонів, щоб їх більше повторювати.

5. Нехай усвідомлює, які штуки і обман використовують демони, щоб збити з толку екзорциста.

6. Іноді демони, після свого виявлення, переховуються і перестають пригноблювати тіло так, щоб навіжений повірив, що він цілковито звільнений. Але екзорцист нехай не перестає діяти до тих пір, поки не побачить певних знаків звільнення.

7. Слід знати, що демони всіляко перешкоджають, щоб хворий не піддався екзорцизму або стараються переконати, що йдеться про якусь природну недугу, чи наводять сон на хворого під час екзорцизму.

8. Буває таке, що окремі люди заявляють: їм щось пороблено, вони пережили якесь лихо, говорять також, хто їм це поробив і як це можна знищити. Священик повинен їм порадити, щоб вони зверталися не до шахраїв, чародіїв і ворожбитів, а до Церкви.

9. Іноді демон дозволяє, щоб хворий відпочивав і приймав Пресвяту Євхаристію, вдаючи, нібито він вийшов. Демон

послуговується численними штуками і брехнею, щоб обдурити людину і в той спосіб заплутати екзорциста. Тому останній повинен бути дуже второпним.

10. Екзорцисту слід пам'ятати те, що сказав Господь: деякий рід демонів не можна вигнати інакше, хіба що молитвою і постом (Мт 17, 21). Нехай намагається використовувати ці могутні засоби, а також просити інших про це, щоб випрошувати Божу допомогу і прогнати демона.

11. Екзорцизми слід проводити в церкві (якщо це можливо) або в іншому відповідному місці, подалі від людей. Але якщо навіжений є хворим на ще якусь іншу недугу, то можна екзорцизм здійснювати в хаті.

12. Треба радити навіженому (якщо це можливо, фізично і розумово), щоб молився за себе і постив, а також щоб часто сповідався і причащався для своєї підтримки за порадою священика. Необхідно, щоб під час самого екзорцизму ця особа була зосередженою і щоб зверталася до Бога з сильною вірою та випрошувала звільнення для себе, щоб все зносила терпеливо і не сумнівалась в Божій допомозі.

13. Нехай священик тримає розп'яття в руках або на грудях, а також мощі Святих. Ними можна доторкатися грудей і голови навіженого. Але треба бути дуже обережним, щоб ті священні засоби не вживати зневажливо і слідкувати, щоб не були пошкоджені демоном. Не ставити Пресвятої Євхаристії на голову навіженого, або на іншу частину його тіла з небезпеки збезчещення.

14. Екзорцист нехай не губиться в багатослів'ї або зайвих питаннях, зокрема, щодо майбутніх і прихованих фактів, які не стосуються його служіння, але щоб наказував нечистому духові мовчати і відповідати тільки на його запитання. Нехай не вірить тому, коли демон вдає, ніби він є душею якогось Святого чи якогось померлого, чи доброго ангела.

15. Ось які питання необхідно ставити: про кількість демонів, як вони називаються, скільки часу минуло, коли вони ввійшли, про причину одержимості та інші подібні справи. Він не повинен дозволяти багатьом людям бути присутніми під час екзорцизму, щоб не звертали уваги на те, що біси говорять і нічого не запитували навіженого. Їхнє головне завдання - покірно і безперервно молитися та просити Бога про оздоровлення навіженого.

16. Молитву екзорцизму можна проказувати або читати, авторитетно наказуючи з великою вірою, покорою і запалом. Коли зауважить, що дух більше занепокоєний, тоді треба настоювати і йому погрожувати з більшою силою. Коли помітить, що навіжений має болі в якійсь частині тіла, є потовчений чи виявиться в тілі якась пухлина, то над ним слід зробити знак хреста, покропити свяченою водою, яку потрібно завжди мати.

17. Екзорцист нехай заклинає біса вийти, нехай знову часто повторює ці заклинання і коли зауважить поступ, нехай повторює дві, три, чотири години, а то й більше по-можливості, не перестаючи заклинати, аж доки біс не вийде.

18. Екзорцисту слід остерігатися приписувати, або радити якісь ліки хворому. Нехай залишить цю справу лікарям.

19. Коли виганяє біса з якоїсь жінки, нехай буде завжди присутня довірлива особа. Вона би могла тримати навіжену, якщо нею кидатиме демон. Краще, щоб допомагав хтось з родини навіженої.

20. Під час екзорцизму нехай вживає слова Св. Письма замість своїх власних. І нехай наказує демону, щоб той сказав, чи він введений у ту людину магією, чи якимись злочинними знаками, чи злочинними речами (йому підкиненими), які навіжений з'їв. У тому випадку нехай виблює їх. Якщо послужився підкиненими речами, нехай скаже, де вони є, а знайшовши їх слід спалити, покропивши свяченою водою. Варто просити навіженого, щоб виявив екзорцистові спокуси, які його непокоять.

21. Якщо навіжений буде звільнений, екзорцист повинен його старанно застерегти, нагадати про уникнення гріха, щоб не дати демонові нагоди повернутися, бо в такому разі становище хворого стало б гіршим від попереднього.

о. Тарас ОЛІЙНИК, ЧСВВ

НАМ ПИШУТЬ

ДО РЕДАКЦІЇ НАШОГО ЧАСОПИСУ ПРОДОВЖУЮТЬ НАДХОДИТИ РІЗНОМАНІТНІ ПОДЯКИ ВІД ЧИТАЧІВ.

Пан І. Кобилецький зі Львова складає щиру подяку Господу нашому Ісусу Христу, Пресвятій Богородиці за оздоровлення сина, а також св. апостолові Юді-Тадею, мученикам Української Греко-Католицької Церкви, за посередництвом яких одержав велику ласку - оздоровлення сина.

Жителька села Агафіївка Одеської області Лисейко Л. рік тому дізналася про св. апостола Юду-Тадея, прочитавши "Дев'ятницю до Божого милосердя і апостола Тадея". Вона щиро молилась до цього Божого угодника, бо її син мав серйозну житлову проблему. Через 9 днів, після ревних молитов матері, він отримав квартиру, на яку багато років надіявся.

З допомогою Матері Божої та за посередництвом св. Юди-Тадея *п. Лідія Капустяк зі Львова* розв'язала важливу життєву проблему. Вона має надію, що її світлої пам'яті тато, священик, теж у вічності молився за допомогу своїм дітям.

Постійна читачка журналу "Місіонар" *Ірина С. із села Сілець Львівської області* сердечно дякує Господу Богу та Пречистій Діві Марії. Вона щиро молилась до чудотворної ікони Матері Божої у Кристинополі і оздоровилася.

ХРИСТИЯНСЬКА ДУХОВНІСТЬ І УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНІСТЬ

(Закінчення. Початок у № 12 за 1997 рік)

У демократичних державах обирають президента на певний термін. Закони творить народ через своїх обраних представників. Самі ж демократії бувають різного роду, сьогодні переважає ліберальна. Маємо на увазі, що останніми часами майже усі демократичні держави визнають розлучення подруж, узаконили аборти, церковні установи прирівняли до звичайних громадських установ і т. д.

Врешті розглянемо християнську духовність і українську державність (2). Ці чинники тоді можливі до порівняння, якщо вони існували у житті українського народу.

Це питання мусимо розглядати трьома періодами:

а) Коріння християнської духовності **княжої доби** сягають доапостольських часів. Відомо, що в посольстві Олега половина послів вже була християнами, присягали на хресті, а друга половина - на мечі, як це звично робили погани. Теж 955 року охрестилася княгиня Ольга і ніхто з громадян не робив з цього трагедії, бо християнство вже настільки проникло у наш народ, що він просто вважав за цілком природнє прийняття нової віри. Отож, в історії України немає систематичних переслідувань християн, як це було у римській та перській імперіях.

Словом, тогочасна українська державність не була чужою християнській ментальності, а тим більше за часів св. Володимира. Навіть ця духовність була соборно християнською, бо у нас були посли з Риму, та й до Риму їздили українці. Так було за Ярослава Мудрого і пізніше, коли великий борець проти цезаропапізму Папа Григорій VII надав титул "рекс апостолікус" (апостольський король) та ленно для князя Ізяслава через його сина Ярополка-Петра.

Стосунки між державою і Церквою були позитивними і за часів Галицько-Волинської держави, навіть до Люблінської унії, де "старого не змінювали і нового не додавали". Та все-таки треба зазначити, що бояри і княжі розбрати дуже "скаламутили" християнську духовність тих часів.

б) **У козацькій добі** українська духовність поступово дозріває. Це бачимо на прикладі Берестейської унії. Попри надприродні і суто церковні аспекти, об'єдання з Римом мало на меті здобуття повних громадських прав у польсько-литовській державі. Тодішні

владики прямували до того, щоб українські християни почувалися повноправними громадянами хоча і чужої держави, що і осягли. Відлуння берестейського порозуміння стало заповітом майбутніх поколінь аж до сучасності.

З боку козацтва, яке обороняло православіє, бачимо намагання відновити християнську духовність серед народу, якому під польською окупацією забороняли будувати церкви, ба навіть святкового походу не можна було здійснити.

б) **У новітній добі** національно-визвольних змагань Україна мала державу у 1918-1920 роках. Тоді християнська духовність яскраво проявилася у Галичині. Намагання автокефальної Церкви у східній Україні були потоплені у крові. 1939 року в Карпатській Україні виразно і явно виникла християнська духовність, бо й сам президент Августин Волошин був священиком. Тому окупанти між двома світовими війнами руйнували християнську душу українського народу: вони насаджували в Карпатській Україні і в Галичині православіє, а на Волині - "чорносотенщину". І врешті, у 1946 році відбувся Львівський псевдособор та "воссоєдінєніє", яке до нині відчутне у Галичині та на Закарпатті.

У сучасній Україні християнська духовність відроджується і має чимало перешкод, як ззовні, так і з середини. На свідомість людей суттєво впливають свої чужі "вовки в овечих шкурах" під назвами прерізних сект. Є таке сумне явище, як сяйво різних конфесій, хоча Церква Христова - одна і неподільна.

Найбільш вразливим питанням є "фальшива совість", бо навіть правдиві віруючі не вміють розрізнити, де є гріх, а де чеснота, а також суттєве від другорядного.

На жаль, нині у культурному житті панує великий хаос, одним словом, ворог сіє усякий кукіль.

Ми б і зараз з насолодою послухали народні пісні, подивилися на класичні народні танці, а на культурних імпрезах для молоді крім чужої нам рок-музики нічого немає. Подивляємо Шевченка та його однодумців, які, незважаючи на утиски режиму царської Росії, спромоглися співати: "Наша пісня, наша дума, не вмре, не загине..." Нумо, дорога молоде, зробімо крок вперед, для збереження нашої культури і духовності.

Отож, наш висновок: нема справжньої християнської духовності без повністю самостійної Української держави, без справжнього християнського духа, що у нас залишився після Берестейської унії. Дай нам Боже, розуму і волі, тісно поєднувати скарби. Вони бо творять єдине.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

● В м. Кулі (Югословія), де декілька років тому засновано новіціят Сестер Служебниць НДМ, нещодавно відбулись облечини трьох кандидаток: с. Мартини (Оксани Кмити) з м. Великі Мости на Львівщині, с. Йосафати (Олександри Марунчак) з с. Круковець на Самбірщині, с. Діани (Марії Олеяр) з с. Куцура (Югославія). Збільшується новими покликаннями монаша спільнота Сестер Служебниць на Балканах, яка діє понад 90 літ.

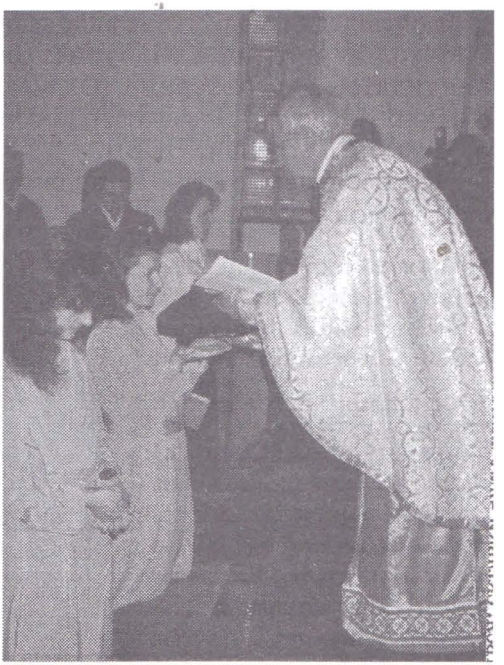

На світлині: облечення кандидаток Сестер Служебниць проводить о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ.

● У церкві св. Онуфрія три сестри Згромадження Сестер Пресвятої Родини зложили вічні обіти Господеві, ще три - склали тимчасові обіти, а всі інші на чолі з Генеральною настоятелькою - сестрою Соломією Флячок відновили свої обіти в празник Собору Пресвятої Богородиці.

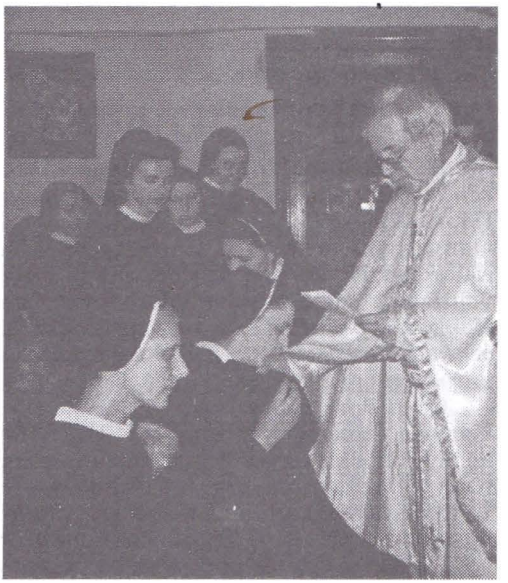

На світлині: сестри Пресвятої Родини складають обіти.

● Отці та брати Василіяни, очолені отцем Протоігуменом Теодозієм Янківим, ЧСВВ на празник святого Василія Великого відновили свої монаші обіти.

● Під час Архиєрейської Святої Літургії, яка відбулась в церкві св. Йосафата, Преосвященний владика Кир Юліан Гбур провів обряд облечин с. Віталії (Віри Лядрик) Згромадження св. Йосифа. Сестри Маркіяна, Стефанія, Євгенія, Ангелина склали свої тимчасові обіти.

● В монастирській каплиці Сестер Василіянок, що на вул. Кирила і Методія у Львові, відбулись облечини в монашу рясу трьох кандидаток - с. Катерини (Олександри Андрущишин), с. Теодори (Віталії Копит), с. Йосафати (Любові Сидорак). Обряд облечин провів о. Віталій Дуткевич, ЧСВВ.

Новооблечені сестри Чину святого Василія Великого розпочали свій дворічний новіціят.

На світлині: о. Віталій Дуткевич, ЧСВВ облекає в монашу одежу кандидаток Чину святого Василія Великого.

ЗОЛОЧІВ - ПРИКЛАД ДЛЯ НАСЛІДУВАННЯ

В м. Золочеві з 22 по 25 січня цього року відбувся *тиждень молитви за єдність Церкви.* Йому передували екуменічні зустрічі християн між усіма Церквами - УГКЦ, РКЦ, УПЦ КП, УАПЦ. Екуменічні молебні до св. Духа відправлені почергово в усіх церквах міста. У переповненому храмі УГКЦ змістовні науки про вертикальний і горизонтальний вимір примирення, як успішний засіб екуменічного руху, виголосив о. Матей Гаврилів, ЧСВВ. Наступного дня в римо-католицькому храмі Успення Богородиці повчання на тему "Водохрещення, як місце духовного єднання і засіб знищення поділів" виголосив о. Ян Бурас.

Основною темою виступу о. Володимира Легкого з храму Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа (УПЦ КП) було навернення до Отця, як початок перших кроків екуменізму, йшла мова про важливість екуменічних заходів на парафіяльному рівні, як ефективний засіб поєднання.

Про необхідність єднання говорив у своєму повчанні і о. Василь Саган з храму св. Софії (УАПЦ). В каплиці Золочівського замку відправлено молебень до Пресвятої Богородиці, в якому взяло участь багато вірних, зокрема молоді.

Текст екуменічного Богослуження до Святого Духа, якому присвячений цей передювілейний рік, переклав з англійської мови о. Григорій Гриньків, ЧСВВ, а впорядкував у візантійсько-українському обряді о. Матей Гаврилів, ЧСВВ.

Вірних Золочева об'єднували спільні коляди, виступи вертепів, спільне Водохрищення на Вічевій площі.

ПОКАЙТЕСЬ І ВІРТЕ В ЄВАНГЕЛІЮ

"Сповнився час і Царство Боже близько; покайтесь і вірте в Євангелію" (Мр 1, 15)

З давніх-давен, ще від гріха Адама і Єви, чекало все людство тієї хвилини, коли прийде визволення з полону гріха і смерті.

Після свого хрищення та сорокаденної молитви і посту приходить Ісус Христос на берег Генезаретського моря і проголошує, що ця довгоочікувана хвилина настала, кажучи: *"Сповнився час, царство Боже близько, покайтесь і вірте в Євангелію". Він закликає до покаяння всіх людей, тому що в Адамі всі згрішили"* (Рим 5, 12).

Однак тільки ті, які захочуть, увійдуть до царства Божого. Пізніше роз'яснить Він ще докладніше - пером свого апостола Павла, який пише християнам, що в Греції: "Чи ж ви не знаєте, що неправедні царства Божого не успадкують?" Не обманюйте себе. Ані розпусники, ані мужоложники, ані злодії, ані зажерливі, ані п'яниці, ані злоріки, ані грабіжники царства Божого не успадкують (І Кор 6, 9-10). Усвідомлення власної грішності доводить до покаяння, тобто до рішучого кроку навернення на шлях спасіння. Це немовби нове народження. Тому-то Христос і сказав Никодимові: "Коли хтось не вродиться з води і Духа, не спроможен увійти у Царство Боже" (Ів. 3, 5). Однак не так легко здійснити це людині грішній - стати на шлях спасіння, тобто святості. Брак свідомості власної грішності, підкріплений гордістю, звичайно, переростає в осудливість супроти інших.

Не треба міркувати, мов той фарисей, який осуджував, як Ісуса, так і грішницю, що вмивала ноги Його сльозами покаяння. А необхідно виконувати вказівку св. Павла: "Брати! Коли б хтось попав у якусь провину, то ви духовні, такого наставляйте духом лагідності... (Гал 6, 1). Тому-то на небі велика радість над одним грішником, який кається (Лк 15, 7). Потрібно допомогти молитвою, заохотою, напоумленням віднайти для них шлях покаяння. Не слід забувати, що і ті, які себе за праведних мають, є також грішники. Приклад нам дають численні святі, які часто сповідались, бо мали себе за великих грішників. Тому слід пам'ятати, що хто признає свою грішність, тому Бог дає світло і змогу бачити, навіть найдрібніші свої гріхи. Навпаки, та людина, яка судячи інших, а своїх гріхів не бачить, залишається засліпленою, не кається з них. Хто хоче дозріти до навернення, хай молиться і хай інші моляться за його прозріння і навернення. Мати св. Августина молилася більше десяти років за навернення свого блудного сина. Жертви її та молитви не були марними. Врешті-решт він прозрів, розкаявся, став зовсім іншою людиною - святою людиною, єпископом.

Тому-то дуже важливо не судити інших строгіше, ніж себе самого, щоб мати спроможність покаятись і повірити в Євангеліє. Христос бо сказав: "Хто увірує і охреститься, буде спасенний".

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

СХІДНА УКРАЇНА СТАЛА БЛИЖЧОЮ ДО ЗАХІДНОЇ

Вже кілька років традиційними стали у часі різдвяних свят гостювання у Галичині дітей з різних міст східної України. Мета їхнього приїзду відома - глибше пізнати або познайомитися з різдвяними звичаями й традиціями.

Діти з м. Кривого Рогу Дніпропетровської області приїхали до Львова вже вдруге. Перший раз, минулого року, за сприянням отців Василіян до княжого міста прибуло 49 дітей. Цього року - 79 дітей та п'ять дорослих також завдяки отцям Василіянам та Криворіжському центру туризму і краєзнавства. Прибули вони 4, а від'їхали 10 січня. Наші співрозмовники - наставники дітей п. Запорожець В. та п. Цибулько О. - наголосили на тому, що не покладали великих надій у організації поїздки на державні чинники і тому просили посередництва отців Василіян. Вони дуже задоволені перебуванням у древньому Львові та спілкуванням з братами і отцями ЧСВВ. Розповіли про сучасну релігійну ситуацію у їхньому промисловому місті: переважають храми, що належать православній Церкві Київського патріархату, але активну і успішну діяльність розгорнули заокеанські секти. На думку гостей, суттєво би змінили ситуацію на сході монаші Чини і згромадження нашої Церкви, бо людей переконує спосіб життя. Як зауважили співрозмовники, було вдвоє більше бажаючих відвідати наше місто під час різдвяних свят. Загалом і діти, і дорослі з Кривого Рогу задоволені ставленням духовенства та мирян до них.

5 січня гості відвідали храми і музеї міста Лева, екскурсоводом був один брат ЧСВВ з Львівського монастиря св. Онуфрія. У наступні дні надзвичайно цікавою стала поїздка до Крехівського монастиря. Пізнавальними видалися різдвяні свята для гостей зі сходу України: небувала атмосфера на Свят-вечорі у львівських родинах, урочисті Богослужіння тощо.

Під час прощання на львівському вокзалі найчастіше можна було почути запитання: "Чи можна до вас знову через рік приїхати?"

Ігор СКЛЕНАР

На світлині: Марійська молодіжна дружина церкви св. Онуфрія виступає з вертепом.

В ГОСТЯХ У ЖОВКІВЧАН - ДІТИ З ХАРКІВЩИНИ

Давні міцні узи дружби єднають дітей Жовківщини і Харківщини. Вже стало доброю традицією спільно святкувати одне з найвеличніших християнських свят - Різдво Христове. І знову напередодні різдвяних свят у Жовкву прибула група дітей з Харківщини разом з о. Онуфрієм Репецьким, ЧСВВ та вчителями-наставниками. Вони гостювали у християнських родинах, де знайомились з традиційними звичаями Свят-вечора, спільно молились, вечеряли, споживаючи дванадцять пісних страв, серед яких найважливішою була кутя з маком і медом, а потім співали чудові українські колядки.

Діти з Харківщини взяли участь у різдвяних Святих Літургіях, які відбувались у монастирській церкві Пресвятого Серця Христового м. Жовкви, ознайомились з історичними та архітектурними пам'ятками Львова та Жовкви, побували у римо-католицькому костелі, здійснили захоплюючу поїздку у Крехівський монастир отців Василіян.

Ми попросили поділитись своїми враженнями від перебування на Галичині гостей з Харківщини.

- Ми вже п'ятий раз зустрічаємо Різдво Христове на Жовківщині, - розповідає вчитель середньої школи № 113 м. Харкова п. Юрій Папанін. - Побували ми у Львові, Дністрику-Дубовому, що на Гурківщині, мальовничому Крехові, де знаходиться один з найбільших монастирів отців Василіян в Україні. Вражень дуже багато. Ми, вчителі, радіємо, що діти прилучаються до духовної скарбниці нашого народу, переймають українські звичаї і традиції різдвяних свят, які так гарно відзначаються на західній Україні, спілкуються зі своїми ровесниками у Галичині. Сподобались їм театралізовані дійства - вертепи, які прославляють новонародженого Месію - нашого Спасителя, Ісуса Христа. Наші діти вивчають чудові українські колядки.

Незабутні враження у дітей з Харківщини залишаться від різдвяних богослужень у василіянському храмі м. Жовкви. Діти були захоплені від майстерно виготовленої шопки, яка відображає народження Дитятка-Ісуса у Вифлеємській печері, поклоніння Йому трьох царів. Над вертепом, в якому усе немов живе - подорожує іскрава зоря, а неподалік - протікає струмок з джерельною водою. Тут, у молитовній тиші, прихилили свої коліна діти, прославляючи новонародженого Ісуса, Його Пресвяту Матір, просячи щедрих Божих ласк для себе, своїх родин.

На згадку від перебування у цьому храмі ігумен Жовківського монастиря о. Тома Кушка, ЧСВВ подарував дітям пам'ятні образки і збірки колядок.

- Сподобалось нам, - розповідають старшокласники с. Покотилівки і м. Харкова, - що люди у дні різдвяних свят збираються увечері у храмах біля шопки чи в центрі міста біля яскраво освітленої ялинки і колядують, радують присутніх своїми виступами вертепи.

- Скажіть, будь ласка, чи є у вас подібні звичаї святкування Різдва?

- На жаль, у нас на Харківщині ці звичаї приживаються ще повільно. Значну духовну працю в цьому напрямку проводить о. Онуфрій. Він є бажаним гостем у нашій школі, де періодично проводить з молоддю духовні науки, вчить молитов, колядок. Така співпраця вчителів з о. Онуфрієм сприяє поліпшенню морального і релігійного виховання школярів. Поряд з тим потрібно ще багато духовної праці в родинах і на парафії.

Відрадно відмітити, що в окремих родинах вже намагаються відновити звичаї Свят-вечора і Різдва. На жаль, у нас ще немає такого гарного звичаю: ходити з колядкою від хати до хати. Ми сподіваємось, що діти, які побували на Жовківщині, зуміють передати ці гарні різдвяні звичаї своїм родинам, своїм ровесникам з Харківщини.

Мабуть, чимало незабутніх вражень залишиться у дітей і молоді Харківщини від поїздки у Крехівський монастир. Вони побували у монастирі св. Миколая, біля джерела з цілющою водою, а потім лісовою стежиною піднімались високо вгору, до печер, де жили перші крехівські монахи.

о. Онуфрій, ЧСВВ висловив слова вдячності християнським родинам за гостинний прийом дітей з Харківщини, поділився своїми думками й задумами на майбутнє щодо покращення релігійного і морального виховання молоді с. Покотилівки та м. Харкова.

- Радію, що більшість людей, - говорить о. Онуфрій, - *тягнуться до духовності, ходять до церкви на Служби Божі, моляться. Але є ще багато людей нехрищених, невінчаних, є чимало людей одиноких, які потребують духовної опіки. Не достатньо ще проводиться катехизація серед молоді. Тому працюємо зараз над тим, щоб було більше мирян-катехитів. Зараз потрібен дух місіонера, як дух єдності. Хотілося б, щоб той дух був справді католицький - вселенський, щоб ми всі єдиним серцем славили Господа нашого Ісуса Христа.*

Діти з Харківщини прощались зі своїми ровесниками з Львівщини, знову мелодійно линула коляда "Нова радість стала", зігріваючи серця присутніх.

Ольга КРАК

БОГОПОСВЯЧЕНЕ ЖИТТЯ І МІСІЙНА ПРАЦЯ В СХІДНІЙ УКРАЇНІ

Україна за територією і кількістю населення належить до великих європейських держав. Багато століть вона була поневолена іншими державами. Тому і не дивно, що в різних регіонах України маємо деякі відмінності в культурі, мові, духовності. Там, де була міцною українська Церква, там і кращим є суспільне життя. Це виразно бачимо на прикладі Української Греко-Католицької Церкви, яка за весь період свого існування зуміла зберегти серед своїх вірних віру в Єдиного Бога, а також своєю просвітницькою діяльністю збагатила культуру і національну свідомість свого народу.

На жаль, на теренах України, де Греко-Католицька Церква була ліквідована і заборонена більше 150-ти років, духовність є на нижчому рівні. Тому і не дивно, що тут плідно працюють різні секти, а велика частина інтелігенції соромиться свого коріння і надалі залишається під впливом безбожних ідеологій, бо марксистська філософія після розпаду соціалістичного табору країн стала немодною. Крім цього, в значній мірі існує алкоголізм і наркоманія. Вирішувати всі ці наболілі проблеми можуть найкраще своєю місійною працею богопосвячені особи.

У свій час отці Василіяни утворювали в Україні так звану Руську провінцію. Успіх василіянських місій був наглядний. Майже вся Правобережна Україна наприкінці XVIII століття була з'єднана з Апостольським престолом, що у великій мірі є заслугою місійної праці отців Василіян. Місії були коротші і довші. Деякі тривали цілий місяць. Були видані окремі збірки василіянських проповідей. Обов'язком кожного місіонера було те, щоб ці проповіді були написані, і під час щорічної візитації їх подавали на перегляд протоігуменові. Кращі збірки зберігали у провінційному архіві.

Отці Василіяни найбільше славились своїми школами. Більше того, були засновані василіянські колегії для української молоді в таких містах, як Умань, Гощ, Любари, Шаргород, Володимир-Волинський, Острог, Кам'янець-Подільський. Відкрили школи для зубожілих українських родин, зокрема у місті Бар, у Малейовському монастирі біля Кам'янця-Подільського та в інших містах.

Отці Василіяни місійно-просвітницьку працю проводили на високому рівні, нічим не поступаючись європейським зразкам освіти. Після заборони Василіянського Чину в Росії занепадає в Україні освіта, яка виявляється у формі примітивних кріпосницьких дяківських шкіл (добре відомі з біографії Т. Шевченка). Поряд з освітою занепадає релігійна і національна свідомість. Проводиться

повна русифікація з допомогою Російської Православної Церкви не тільки у містах, але і у селах, внаслідок чого занепадає українська культура, традиції, а найбільше - релігійна свідомість.

Нині постало питання про відродження українського народу у всіх сферах життя. **Без християнської свідомості неможливе його відродження.** Християнство - це не традиція, яку можна підмінити, а свідомість людей, що є виявом дії Святого Духа. Навіть у людей, які не знають катехизму християнської віри, тобто є далекими від релігії у її богословському вимірі, залишилась християнська свідомість.

Одного разу, їдучи в поїзді, я бачив на столику книжку А. Аксенова "Я знахар". Жінки читали і вивчали її. Вони розмовляли про чарівниць і чародіїв. Та коли спитав я їх про Ісуса Христа, то одна жінка відповіла:

-А ми про це нічого не знаємо. Нам ніхто ніколи не розказував про Бога і для нас все це є *новим*.

А друга жінка сказала:

- Нам тільки говорили про світле майбутнє - комунізм, і вся наука зводилась до цього.

І чи можна їх звинувачувати у чомусь, адже вони ціле життя були позбавлені релігійного виховання. Вони не знають заповідей Божих і не знають ні однієї молитви, хоча себе інколи зараховують до православних. Потрібно багато місійної праці, щоб цю ситуацію виправити.

На питання, чи отці Василіяни займуть знову своє місце у справі євангелізації українського народу, можна відповісти: "Маємо надію в Бога, що так". В правилах Василіянського Чину записано: *"Засоби апостольської праці нехай відповідають потребам сучасності, беручи до уваги не тільки духовні й моральні обставини теперішньої людини, але також її народне, соціальне й економічне положення"* (П. 216).

Голосити Слово Боже повинен кожен свідомий християнин. І це перш за все своїм взірцевим життям, як у сім'ї, так і всюди. Потреби сучасного життя вимагають їхньої досконалості, де б вони не були. Святіший Отець завжди говорить про нову євангелізацію. Та в цьому напрямку не завжди ми займаємо належне місце. У своєму апостольському повчанні Папа Іван-Павло II говорить: "Нова євангелізація вимагає від богопосвячених осіб повного усвідомлення викликів нашого часу, які необхідно піддавати уважному й спільному розпізнаванню, зважаючи на потребу оновлення місії" ("Богопосвячене життя", 81).

Зараз ми не можемо залишити поза увагою український народ, зокрема в східній Україні, який потребує світла Христової науки. Люди зневірились в ідеологіях, які не вирішили їхніх життєвих проблем. Безвір'я і атеїзм привели суспільство до аморальних

витоків, які маємо сьогодні. **Тому подальший розвиток вимагає християнської моральності у всіх членів нашого суспільства.** Це, передовсім, взірцеве життя богопосвячених осіб і християнських родин. Це якраз є ті вогники, світло яких проникає у всі сфери нашої суспільності. Святіший Отець повчає: "Чим більше богопосвячені особи будуть подібними до Христа, тим більше Христос буде присутнім і діяльним у світі заради спасіння людей... Більше того, чернече життя продовжує Христову місію з огляду на ще один специфічний, властивий даному способові життя елемент, а саме: життя у спільноті заради місії" ("Богопосвячене життя", 72).

І тут є відповідь: чернечі спільноти необхідні на всіх теренах України. Цього вимагають знаки часу. На східній Україні проживає чимало греко-католиків. Навіть в обласних центрах не скрізь вони мають духовну обслугу. Це дає можливість засновувати свої місійні станиці, навіть в часі економічної кризи. На початках вистачає невеличкого будинку чи навіть приватної квартири, де можуть проживати отці та брати. Церковна громада з часом зможе збудувати невелику церкву чи каплицю, яка буде осередком місійної праці. *Місійна праця - це не прозелітизм, як дехто вважає.* Зараз різні християнські конфесії дуже переплітаються. Місійна праця повинна набути повного екуменічного характеру. Бо лише у повній братній любові до свого ближнього можна проповідувати Христа. Тісна співпраця греко-католиків з іншими християнськими конфесіями лише зблизить віруючих, що необхідно для єдності всіх християн. Адже це є бажанням самого Господа нашого Ісуса Христа, якого всі визнають і проповідують. **"Та не лиш за цих молю, але й за тих, які завдяки їхньому слову увірують в мене, щоб усі були одно, як ти, Отче в мені, а я в тобі"** (Ів 17, 20). Лише в такому напрямі місійна праця буде благословенною. Святіший Отець повчає: "Все це має випливати з глибокої віри, що Святий Дух спроможний дати потрібні відповіді на найскладніші питання" ("Богопосвячене життя", 73).

Будучи в лікарні у місті Бар, я подарував одній жінці молитовник. А через рік я знову зустрівся з нею. Вона запросила мене до своєї палати, бо не тільки хотіла сповідатись, але і щиро порозмовляти.

- Я вам дуже вдячна за молитовник, який ви мені подарували. Я вже напам'ять вивчила деякі прекрасні молитви. У вільний час молюся Богові. Навіть вночі під час безсоння молюся. Тоді якийсь тягар сходить з моєї душі, мені стає легко і я знову засинаю в надії, що Бог є зі мною.

Із сльозами на очах ділилась своїми переживаннями. Молитовник став для неї, як вона говорила, провідником життя.

Для місійної праці перш за все нам потрібні невеликі змістовні молитовники і катехизми екуменічного напрямку. Хворі у лікарні

часто простягають руки за хлібом духовним. Слуга Божий митрополит Андрей Шептицький у своєму повчанні говорить: "Не забувайте ніколи на ту правду християнського життя, що молитва - це перша і найосновніша підстава християнського життя". Вчити молитви і як молитись - це і є першопочаток місійної праці.

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
м. Бар на Поділлі

ПРАЦЯ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ В МУКАЧЕВІ

З 1994 року в м. Мукачеві проживають і працюють три сестри Служебниці. Протягом чотирьох років сестри відвідують хворих з психоневрологічного дому інвалідів, готують їх до св. Тайн хрищення, сповіді, Причастя, проводять різні зустрічі, бесіди, спільно моляться, а також приводять їх до церкви на Святу Літургію.

Під час навчального року дітей катехизують в школі-гімназії, в педагогічному училищі, беруть участь у зустрічах з християнською молоддю. Під час літніх канікул сестри їдуть на два-три тижні в села Страбічово, Клячаново (Мукачівський район), Вільшанки (Перечинський район) та села Воловецького, Міжгірського, Ужгородського районів. Під час цієї місії відвідують родини, спілкуються з людьми та проводять катехизацію з дітьми, молоддю та старшими.

В домі сестер по вул. О. Невського, 1 в Мукачеві сестри проводять трьохденні реколекції для дівчат, які приїжджають з навколишніх міст і сіл Закарпаття. Під час цих зустрічей дівчата застановляються над своїм життям, беруть участь у св. Тайнах і св. Літургії. Цього року відбулися дві зустрічі, на які приїхало понад 20 дівчат. Допомагали в проведенні цих зустрічей отці Василіяни та інші отці.

Постійно в Домі сестер проживають дівчата-сироти та діти з малозабезпечених сімей, які навчаються в Мукачеві. Цього року проживає п'ять дівчат, з якими сестри проводять різні бесіди, катехизацію та допомагають їм краще пізнати і полюбити Бога та ближніх. Спілкуючись з дівчатами з різних околиць Закарпаття через листування та живий безпосередній контакт, бачимо велику потребу спільних зустрічей з ними.

"ЧИ ПРОСТИШ МЕНЕ, ГОСПОДИ?"

З розпачливим криком біди, немов розмахуючи синьою хусткою, вулицями великого міста летіла машина швидкої допомоги. Неповороткі вантажівки лячно давали дорогу, а рідкі перехожі зі співчуттям проводжали очима чиєсь горе, і напевно в душі молили Господа, щоб дарував тій людині життя, просили для неї порятунку. Вислухай їх, милосердний Боже! І не гнівайся на нас, що тільки в тяжких хвилинах більшість згадує про Тебе, Чоловіколюбця.

В середині машини кардіологічна бригада боролася за життя своєї колеги. Нарешті п. Ірина прийшла до пам'яті. Напіввідкрила очі, тіло сковане болем, немов і не її. Старалася зрозуміти, де вона. Останнє, що добре врізалося в пам'ять - це гострий, пекучий біль серця, крик і плач переляканого внука, з яким бавилася в цей вечір. Потім наступила темрява. І ось тепер вона тут. Як лікар п. Ірина зрозуміла, що це кінець, і як би не втішали її, порятунку не буде. З таким діагнозом добре, якщо "протягне" місяць-два. І по обличчі вже немолодої жінки потекла сльоза. Гірка сльоза болю, безпорадності і жалю...

У великому місті її знали всі. Магічним було її ім'я. Перед нею відкривалися будь-які двері. Під прилавками для неї завжди був самий ходовий товар. З нею старалися вітатися першими, і то ще здалека. Попасти до п. Ірини на прийом було важко і треба було мати "блат". Вона знала собі ціну, і не соромлячись, але дещо таємничим шепотом називала вартість дітовбивчого "гонорару". Платили. А що вони мали робити?.. Всі знали, що зробити аборт добре може тільки вона, але чи завжди було добре, знає тільки вона сама і Він, найвищий Суддя. І нараз хвороблива свідомість гарячковою хвилею пригадала їй *чорноку, молоденьку Галю,* що благала, майже на колінах просила врятувати від ганьби і "прослави". Так сталося, що Галя вперше покохала Василя і повірила йому. Вже і дата весілля була призначена. І сукня весільна чекала. Василь зрадив її, і бідна Галя залишилася сама... Ні, не сама. Їх залишилося двоє і гірка до болю пляма "покритки"...

Термін вагітності у Галі був великим, отож і ризик не меншим. Але розмір "гонорару" був кругленьким. Хіба ж її вина, що вони з чоловіком якраз отримали нову квартиру, і ті гроші були так потрібні, щоб усе було, як у людей, ні може трохи і краще. Вона ж зрештою лікар. Хто ж

міг знати, що Галя з дитинства мала хворе серце, ще й той клятий термін вагітності, термін... І холодна земля цвинтаря рідного села навіки прикрила ганьбу Галі, а ридання до часу посивілої матері замінили Галі весільне благословення...

Пригадалася і *миловидна, білявенька Стефа,* мати вже двох дівчаток. Мала Стефа чоловіка-п'яничку, і не те, щоб пив багато, але вже як вип'є, рідної матері не пожаліє. Скільки разів витягав Стефу за коси на мороз і лише роздерта сорочина прикривала її худеньке побите тіло. Терпіла все заради донечок. І працювала тяжко вдень на фабриці, а по вечорах вдома, на городі, в хліві. А коли почула, що стане матір'ю втретє, Стефа потішила радісною новиною чоловіка... Того погожого полудня так бив Стефу жорстоко, що й опам'яталася лише під вечір. Дякувала Богові, що на цей раз не залишив сиротами голубок-донечок. У вухах звірячим ревом лунали погрози, що вижене з хати "зі всім виводком", якщо буде знову родити. Зібрала Стефа останні заощаджені кошти. Їй "порадили" звернутися до п. Ірини. І тільки дві донечки-сиріточки, білявенькі, як їх мама, плачуть на цвинтарі за Стефою. Китиці червоної калини тужливо схилили свої ягідки, моляться разом з дівчатками за упокій душі їхньої мами. І плачуть сльозами-каплями осіннього дощу.

Було.., було.., всяке бувало. Не завжди добре проходили "операції". Куди там було дивитися за всім, за чистотою, стерильністю. Треба було поспішати, бо пацієнток багато, дивись і інші, не менш досвічені "акушери" перехоплять їх. І вже звично стало жити у комфортабельній квартирі. А як обережно протирала вона пилюку на дорогих чеських кришталевих вазах. Тим вазам, салатницям і конфетницям було тісно в сервантах. Дорога "дев'ятка" стоїть в сухенькому, схожому більше на палац гаражі. Все вона заробила потом і кров'ю... Нараз вона пригадала собі свої закривавлені по лікті руки, що так вправно лишали життя маленьких діточок. І краплини поту на чолі в чергової пацієнтки, що мала стати матір'ю, але так нею і не стала. І чи стане колись? Моторошно стало, стільки душ вона погубила! Майже сорок років віддала самовідданій праці...

Молоденькою випускницею Львівського медичного університету прийшла вона в поліклініку. Була старанною, вправною. Любила життя і життя її любило. Як тішилася першим самостійно прийнятим родам, раділа і тішилася так, немов сама була породіллею. І боляче було їй, коли змушена була робити аборти тим, хто міг би бути доброю матір'ю, мати гарних діточок. Пригадує, як терпеливо спочатку переконувала молоденьких жінок, а то і обтяжених сім'єю мам не робити аборту! Переконувала, що то є

великий гріх, лишати когось життя, життя, яке дарує Господь. Тоді хотілося розпачливо кричати: *"Жінки! Жінки*, зупиніться і подумайте, перш ніж робити аборт. Ви ж своїми власними руками вбиваєте своїх синочків і донечок". Спочатку кричала, але крик той був, мабуть, надто слабким. І як вміла, просила прощення гріхів у Бога за співучасть у вбивстві ще ненароджених. Так було на початку. А потім... Коли настало це потім? Звикла. Пізніше треба було грошей на все: квартиру, меблі, шуби, золото, дачу, на весілля доньки, на відпочинок в Криму... Пилюкою припадало все в квартирі, міль гризла шуби, від золота вгинало шию, а зупинитися вже не могла. Вже до п. Ірини важко було попасти на прийом, вже стала вона згідливою на все. І в тих плачучих Галях, і збідованих, доведених до крайності Стефах, і вгодованих, пещених панях вона бачила лише майбутні гроші. *Юдині срібняки!* Не пекли вони їй рук. Та й сумління не мучило, самі ж бо просять. Хоч деколи думала, скільки то могло б щебетати нових мешканців на вулицях Стрия, скільки то ручок могли б обнімати мамусь і татусів, як тішили б на старості бабусь і дідусів. А її руки лишили їх самого дорогого - життя.

... Повільно в'їхала "швидка" в просторий двір лікарні. Кардіологічне відділення. Заметушилися всі, щоб врятувати п. Ірині життя. Жінка добре знаючи, що не довго їй жити, все одно була рада, що ще живе. Хотіла жити. Вона повинна зробити ще щось важливе для себе...

Пройшов місяць. В сутінки храму Успіння Божої Матері, опираючись на костур, ввійшла літня жінка. Поклонилася, важко опустилася на коліна і стала молитися. Молилася довго і щиро, по старечому лиці текли сльози. ТО БУЛИ СЛЬОЗИ ПОКАЯННЯ.

Підійшла до сповідальниці і готувалась до сповіді такими думками:

"Отче Небесний, згрішила я тяжко. Я, лікар, протягом багатьох літ позбавила життя ще ненароджених"... Довго плакала... І разом зі сльозами стікав тягар гріхів з душі. Стогоном, з надією, ледь чутно звучали слова: **"Чи простиш мене, Господи? Чи простиш...?"**

бр. Захарій ГЛОМБА-НАГАЄВСЬКИЙ, ЧСВВ

ЯК АНГЕЛ РОЗМАЛЮВАВ ЩИГЛИКА

ЛЕГЕНДА

Коли Господь творив світ, то подбав і про те, щоб у ньому були пташки. Кожній пташці дав ніжки, щоб ходила, крила, щоб літала, дзьобика, щоб їла, і горлянку, щоб співала. А тоді покликав ангелика, дав йому кошик з порожніми черепашками, до кожної налив іншої фарби і сказав:

- Помалюй їм пір'я!

От і став ангелик малювати пташенят.

Перший підійшов до ангелика голуб. Ангелик помалював йому шийку на біло, а крила на попелясто. Канарик став жовтий, мов цитрина, горобчик сірий з темними смужками, синиця - синя з темним фартухом на грудях. І так ангелик розмалював пташок, кожну порізному.

Ще тільки один щиглик залишився непомальований, бо стояв позаду інших і не міг протиснутись наперед. Коли ж і він урешті опинився перед ангеликом, той сказав стурбовано:

- Ой, у мене вже не стало фарб! Усі черепашки порожні...

Заплакав сердешний щиглик, що не буде мати такої гарної кольорової одежі, як його побратими. Але добрий ангелик заспокоїв його.

- Не журись! У кожній черепашці ще залишилася дрібка фарби. Я виберу їх дочиста пензликом і помалюю твоє пір'ячко.

І так ангелик помалював щиглика трішки на червоно, трішки на синьо, трішки на зелено, трішки на чорно, узявши з кожної черепашки по останній краплині фарби. І став щиглик найстрокатішим із усіх пташок. Він дуже гордився своїм різноперим одягом і защебетав - подякував ангеликові за те, що зробив його таким гарним.

(З книги "Джерело Марії: легенди". Львів, "Просвіта", 1993 р.)

СВІЧКА, ЯКА ЗГОРІЛА З ЛЮБОВІ ДО БОГА

На другий день різдвяних свят (Собор Пресвятої Богородиці) упокоївся у Господі в Кристинопільському монастирі отців Василіян (тепер Червоноград) на 90 році життя, 74 році монашого і 65 році священичого служіння о. Маркіян Когут, ЧСВВ.

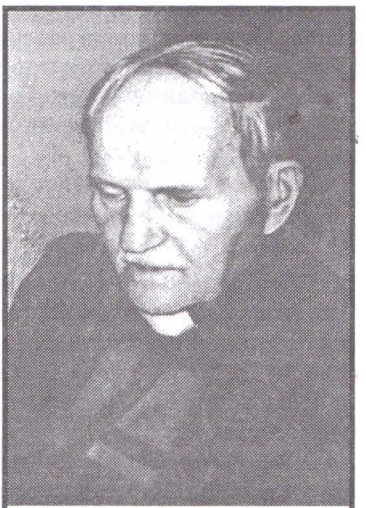

о. Маркіян Когут, ЧСВВ (1908-1998)

Отець Маркіян зазнав переслідувань і відбув заслання, та був нескорений духом. Тільки сильна віра в Бога і молитва допомогли йому вистояти, вижити і повернутись знову у милу серцю Україну, відчути радість духовного і релігійного відродження на рідній українській землі.

о. Маркіян Когут був високоосвіченим священиком, людиною прекрасної душі і доброго серця. Знаємо його також як здібного поета, журналіста, який залишив у спадок прийдешнім поколінням чимало своїх глибокоідейних творів: поем, віршів, п'єс, пісень, перекладів з інших мов тощо. Більшість поетичних творів писав під псевдонімом *Данило Паломник.*

Згасло, наче зірка, яскраве, сповнене великої жертовності служіння Богу, любові до людей життя монаха, священика Василіянина - отця Маркіяна.

о. Маркіян Матей Когут народився *12 квітня 1908 року* в с. Ласківці Теребовлянського району на Тернопільщині.

14 вересня 1924 року вступив на новіціят у Крехівському монастирі. На свято св. Василія Великого в 1927 році склав свої перші монаші обіти, а *15 лютого 1933 року* в Кристинополі склав урочисту професію довічних обітів. Згодом навчався філософії в Добромилі, а теологію студіював в Кристинополі.

З 1933 по 1937 рр. студіював славістику у Варшавському університеті. Там і закінчив вищу школу журналістики.

Священиче рукоположення одержав з рук Перемиського владики - Преосвященного Йосафата Коциловського, ЧСВВ *13 серпня 1933 року* в Жовкві.

З 1938 р. по 1944 р. займався душпастирською працею в монастирі св. Онуфрія у Львові, був провідником Марійського Товариства пань, третього Чину св. Василія Великого. Поряд з тим він займався письменницькою працею, редагував релігійний часопис "Місіонарчик".

Від 1945 р. по 1946 р. був ув'язнений в тюрмі у Львові, а потім був переслідуваний за віру, висланий на заслання в республіку Комі за Печорою. Навіть там займався письменницькою працею.

Повернувшись до Львова, в *1954 році* працював на різних роботах, займався в підпіллі душпастирською працею і письменницькою діяльністю.

Певний час проживав і здійснював духовну опіку у Володимирі-Волинському і Кристинополі. Там, у Кристинопільському монастирі, прожив останні роки свого життя.

о. Маркіян мав велике почитання до Пресвятої Богородиці, до якої часто молився, просив заступництва, аби випросила у свого Сина для нашої Церкви щедрих Божих ласк.

І у Богородичне свято Господь забрав його до Царства небесного. Кожен, хто знав цього жертвенного священика, збереже у своєму серці світлу пам'ять.

Хай же Господь подарує о. Маркіяну вічний упокій.

Вічна йому пам'ять!

* * *

Сотні людей з різних теренів Галичини прибули на похорон о. Маркіяна. Численно прибули в Кристинопільський монастир отці та брати Чину святого Василія Великого, монахині, рідні покійного з його родинного села на Тернопільщині, родини, які добре знали і шанували отця Маркіяна за часів підпілля з Володимир-Волинська, Львова, Червонограда та багатьох навколишніх сіл.

У храмі св. Юрія, де зберігається чудотворна ікона Кристинопільської Матері Божої, відбулась поминальна Свята Літургія у співслужінні багатьох священиків. До глибини душі кожного присутнього схвилювала проповідь о. Теодозія Янківа, ЧСВВ, Протоігумена.

- Відходить від нас блаженної пам'яті єромонах, член Василіянської родини о. Маркіян Когут, - сказав о Теодозій. *Відходить з цього життєвого шляху, який Господь визначив, відходить як людина, яка зуміла відповісти всім своїм життям на Божий поклик, відходить, як єромонах, людина, яка посвятила Богові все своє життя.*

Коли доля була гіркою і важкою, коли довелось іти на вигнання, долати всі труднощі, переслідування за віру і заслання, о. Маркіян не впав духом, не відрікся Ісуса Христа, якому сказав, що до смерті буде вірним.

о. Маркіян - людина добра, милосердна, людина покірна і справедлива, людина свята. У нього завжди були на устах молитви до Ісуса Христа, до Богородиці, яких він ніколи не залишав, будучи в різних обставинах життя.

Усі знають його доброту, милосердя, його святість життя. Горіла свічка і до кінця вигоріла. Її полум'я зігрівало душі багатьох хворих, немічних, тих, хто прагнув духовної опіки.

Відійшов з життя священик, який впродовж кількох десятків років виконував те священиче служіння з вищою ревністю, гідністю. Його пером написано чимало різних творів, статей, духовних пісень, акафістів, які ми сьогодні співаємо і які збагатили нашу духовну літературу.

Відходить людина, але не відходить дух, прощаємось з людиною великою, але не прощаємось з духом, який буде серед нас. Залишається свідоцтво його святого життя. Для всіх своїх братів у Чині, для всіх християн, Божого люду він був добрим пастирем, добрим священиком, святим єромонахом, який залишає все, але не залишає нас у своїх молитвах.

Відходить ця велика людина у вічність, відходить по заслужену нагороду до Господа. Ми молимо Ісуса Христа, Пресвяту Богородицю, св.

Йосафата, якого він так почитав, любив і наслідував, щоб через їх заступництво о. Маркіян був зачислений до лику Святих, яким даровано життя вічне.

Велика багатолюдна процесія, на чолі якої йшли монахи, священики Василіянського Чину, монахині, єпархіальні священики йшли через місто, проводжаючи в останню путь о. Маркіяна Когута, ЧСВВ.

На цвинтарі с. Бендюги прощальну промову виголосив о. Мар'ян Чернега, ЧСВВ. Там же поховано о. Маркіяна поруч о. Володимира Ковалика, ЧСВВ - останнього передвоєнного ігумена Кристинопільського та брата Бориса Бурбана, ЧСВВ.

Світла пам'ять про о. Маркіяна Когута, ЧСВВ назавжди збережеться у серцях Василіянської родини та всіх людей, які знали і любили його.

о. Йосафат ВОРОТНЯК,ЧСВВ

ПАМ'ЯТІ о. ВАСИЛЯ КОНИКА

На світлині: о. Василь Коник в молоді роки.

22 січня 1998 року на 88 році життя відійшов у вічність греко-католицький священик Василь Коник.

Він народився в с. Тужилів на Івано-Франківщині. У м. Львові закінчив 1929 року гімназію, а в 1934 році - Львівську богословську академію. Того ж року був висвячений на священика Преосвященним владикою Кир Іваном Бучком.

Своє священиче служіння розпочав як сотрудник в с. Конюшки Рогатинського р-ну Івано-Франківської області. Згодом був ще сотрудником у селах Томашівці та Мостиська, що на Івано-Франківщині.

У 1937 році став парохом у с. Лолин на Івано-Франківщині. Від 1939 до 1945 року керував парафією у с. Кінашів, що теж на Івано-Франківщині.

Отця Василя спіткала доля тих, хто не хотів підписатися про перехід на православ'я. У грудні 1945 року його арештовують. Але через рік звільняють. В 1947 році переїхав до Львова, влаштувався на державну роботу і працював аж до 1982 року. Але не забував про свої душпастирські обов'язки і продовжував їх виконувати у підпіллі, в Івано-Франківській та Львівській областях.

16 січня 1998 року отримав медаль і грамоту від Папи Івана Павла II за особливі заслуги перед Церквою. Їх вручив єпископ-помічник глави УГКЦ Кир Любомир Гузар.

Його син о. Володимир є кандидатом до Чину Отців Василіян.

Вічна йому пам'ять!

Нехай Господь щедро винагородить у вічності о. Василя!

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Заснований у 1897 році
Засновники - Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво ЛВ-№122

Головний редактор
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
бр. Захарій Гломба-Нагаєвський, ЧСВВ
(співредактор)

Редакційна колегія:
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ,
о. Іван Новак, ЧСВВ,
о. Василь Зінько, ЧСВВ
о. Віталій Дуткевич, ЧСВВ

Літературний редактор:
Ольга Крак
Літературне редагування та коректура - Ігоря Скленара
Комп'ютерна верстка
Ольги Кузьмич

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-95-69

Підписано до друку 29.01.98 р. Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.
Зам.

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській книжковій друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер».
292310, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 1998.

ЗМІСТ

Слово редактора 1
Намір Апостольства молитви на лютий 2
Намір Апостольства молитви на березень ... 4
Свят в нашій Церкві не поменшає 4
о. Теодозій Янків, ЧСВВ
Василіянський Чин вчора і сьогодні 5
Степан Боруцький
Живий зв'язок поколінь 8
Ігор Скленар
Духовний вечір 9
о. Тарас Олійник, ЧСВВ
Норми, яких необхідно дотримуватися при екзорцизмі 10
Нам пишуть 12
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Християнська духовність і українська державність 13
З монашого життя 15
Золочів - приклад для наслідування 16
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Покайтесь і вірте в Євангелію 17
Ігор Скленар
Східна Україна стала ближчою до західної 18
Ольга Крак
В гостях у жовківчан - діти з Харківщини 19
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Богопосвячене життя і місійна праця в східній Україні 21
Праця сестер Служебниць в Мукачеві 24
бр. Захарій Гломба-Нагаєвський
"Чи простиш мене, Господи?" 25
Як ангел розмалював щиглика 28
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Свічка, яка згоріла з любові до Бога 29
Пам'яті о. Василя Коника 31

На обкладинці: **Стрітення Господнє.**
Ікона в каплиці Отців Василіян (Кула, Югославія). Робота Володимира Свідерського. Художнє оформлення Богдана Салія.

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

Квадрат 9х9

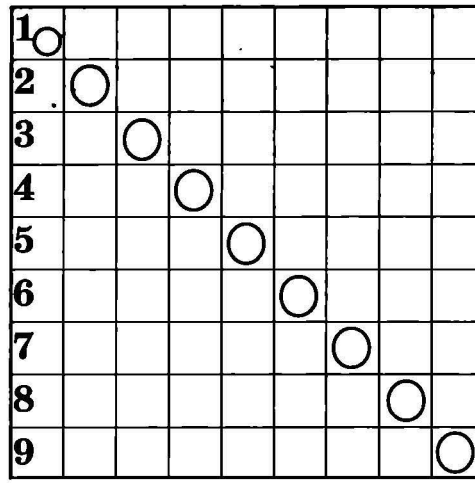

(По діагоналі у кружечках прочитаєте назву християнського свята)

1. Праведна ізраїльтянка, мати сімох Макавейських мучеників, загинула мученицькою смертю разом з синами.

2. Київський архітектор початку XVIII ст., відбудував головну церкву Києво-Печерської Лаври 1722-29 рр.

3. Кардинал, ісповідник віри, заснував для українців-католиків дім і церкву в Римі, що існує до сьогодні.

4. Жителі міста давньої Греції, яким були адресовані слова послання св. Павла: "Хіба ж не знаєте, що ваше тіло - храм Святого Духа, який живе у вас?"

5. Український композитор, автор обробок українських народних пісень "Щедрик", "Мак", "Дударик", "Женчичок-бренчичок".

6. Добра новина про спасенне Царство Боже у Христі.

7. Священик-монах.

8. Одне з головних добрих діл.

9. Кімната у церкві біля вівтаря, де зберігається церковна одежа та інші речі.

Підготувала Леся ШТИКАЛО

Відповіді на кросворд "Різдвяний", опублікований у № 1 за 1998 рік

По горизонталі: 2. Цар. 5. Радість. 6. Знак. 7. Раба. 10. Миро. 11. Хор. 12. Ягня. 15. Стайня. 16. Поклін. 18. Христос. 20. Царство. 22. Втіха. 23. Ніч. 24. Слава. 25. Серденько. 26. Свято.

По вертикалі: 1. Марія. 3. Наказ. 4. Страх. 6. Зірка. 8. Ангел. 9. Бог. 13. Днесь. 14. Сонце. 17. Стрітення. 19. Світ. 21. Спас.

Синод єпископів УГКЦ 20 вересня 1997 року у Крехові затвердив офіційні тексти молитов "Отче наш" і Богородице Діво". Закликаємо наших дорогих читачів навчитися відмовляти ці молитви згідно з приписаним текстом і допомогти іншим також це зробити. Це необхідно для того, щоб усюди і завжди українці однаково молилися, хоча у молитовниках можливі розбіжності. В усій нашій Церкві в Україні і за кордоном текст цих двох молитов є таким:

"Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні, і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого".

"Богородице Діво, радуйся, благодатна Маріє, Господь з тобою. Благословенна Ти між жінками і благословенний плід лона Твого, бо Ти породила Христа Спаса, Ізбавителя душ наших".